

Hálát adok Istennek,
köszönöm feleségemnek, Daniellának,
és gyermekeimnek:
Gergelynek, Bencének, Barnabásnak,
Pupikának, Lucának
és †Marcinak,
valamint sok barátomnak,
hogy másodszor is segítettek visszatérni
a teljes lelki megsemmisülésből az életbe.

Az Istent szeretőknek minden a javukra válik.
(Róm 8,28)

Bevezetés

Hitünk állandóan fejlődik. Könyvemben e fejlődés főbb állomásait kíséreltem meg összefoglalni, bár sok idő telt el (46 év) gyermekkorom tiszta hitének elvesztése és újbóli megtalálása óta (17 év). Sokszor úgy hisszük, hogy már nagyon közel vagyunk Istenhez, s akkor történik velünk valami, ami rádöbbsent, hogy valójában milyen távol is állunk még tőle. Istenkapcsolatunk mindig miatunk halványul el, a bűn rombolja kapcsolatunkat a bennünk élő Jézussal. Életünk legfőbb mozgatórugójának e kapcsolat ismételt megtalálásának kell lennie. A hitünkben való dinamikus fejlődést állandó bűntudatunk rombolja. A bűnbánat, a gyónások viszont abban segítenek bennünket, hogy a kegyelem által beléphessünk a hétköznapi misztikába.

Ezt az utamat szeretném közreadni, különös tekintettel az elmúlt két esztendőre, amely meghatározó fontosságúvá vált eddig megélt hatvan évemben. Ez a könyv elsősorban azoknak szól, akiket nagy veszteség ért és nagy nehézségek között élnek; lett légyen az anyagi, testi vagy lelki veszteség. Hogyan bizonyosodik be életünkben Szent Pál apostol kijelentése: „Az Isten szeretők-

nek minden a javukra válik” (Róm 8,28) – még az egyik legnagyobb veszteség, gyermekünk halála is. Ehhez a tragédiához saját életünk vagy javaink elvesztése nem hasonlítható, és mégis a „javunkra válhat”, ha Krisztus személyén keresztül nézünk rá.

„A csoda a jelenben van, bármennyire nem onnan várod. Mária Magdolna nem várja, és Jézus ott van mellette a sírnál.” (P. Mustó Péter SJ)

Álljon itt a 2014. március 2-i naplóbejegyzésem kisfiunk, Marci tragikus halála után:

Így, hogy Krisztussal együtt szenvedhetek, bár szenvedek, de köszönöm. Örömöm is van, mert az élet elvitathatatlanul jó; mivel a halál nem megsemmisülés, hanem feltámadás. Éljek Krisztusban, és ez mutakozzon meg tetteimben, szavaimban, gondolataimban. Benne élni és csendben lenni. Sokat vele lenni, ahogy Ő volt az Atyával. Szünetedéseinkhez, veszteségeinkhez, elhunyt szeretteinkhez csak Krisztuson át szabad közeledni, különben a sátán szabad prédáivá leszünk. Őt nézve, vízen járva kell élnünk. Csak így lehet. Ha leveszem a szemem az Úrról és csak a földi kisfiamat nézem, egyből süllyedni kezdek. Ha együtt nézem őket, békében vagyok.

Lehet, hogy majd egyszer örülni is tudok?

Ez az azonnali Jézusba kapaszkodás rántott ki abból a pokolból, amit akkor éreztem, amikor megpillantottam a koszos, mindössze huszonöt

centiméternyi mély kerti medencénk vizéből ki-nyúló kicsi, fehér jobb kezét, majd kiemelve a víz-ből megpróbáltam a „nagyon” meghalt kisfiamon az orvosilag már teljesen reménytelen és sikerte-len újraélesztést.

A szívbe száll le az értelem imája, és ezt elő lehet segíteni. Ennek a hogyanjáról szól ez a kis könyv – reményeim szerint segítségül – a veszte-ségek, bajok között élőknek.

ságok mélyebb megértéséhez, mert lebontja a szenvedés építette falakat. Ezen felbátorodva kis dózisban mégis gyógyszert kezdtem szedni, és öt pszichoterápiás foglalkozáson is részt vettem Nemes doktornőnél, aki nagy tapasztalatú keresztény pszichiáter.

Jó lenne, ha minden orvos felismerné, hogy betegének szüksége van Jézusra. Jó beszélgetések voltak, ahol mindig Isten állt a középpontban, nem én, segítve a szemlélődési gyakorlatokat. Visszagondolva, szerintem sokat segített a gyógyulásban, és ostobaság elvetni, egyfajta vallási gőg volna.

A pszichiátria tudomány, miként a sebészet is. Természetesen önmagában nem visz el Istenig, ahogy azt Pilinszky is elmondta a korábban említett idézetben,* de mint tudomány, szintén a teremtet világhoz tartozik, és így Istent szolgálja.

„Szüntelenül imádkozzatok”

Nyilván minden veszteséget túl lehet élni, csak nem mindegy, hogyan. Megújulva a hitben, még aktívabban a szolgálatban (valóban: „Az Istent szeretőknak minden a javukra válik” – még a gyermekhalál is), vagy beletörődve, megtörve, túlélésre játszva. Jézus az előbbit adja nekünk, ha bízunk benne.

* lásd 147. oldal

Napi imádságom sokszor nyolc órát is igénybe vett. Munka közben, ha éppen rutinmunkát végez az ember, jól lehet imádkozni, utána is állandó ima, aztán, ha nehéz az éjszaka és felébredek, akkor is imádkozhatok. Nem kéni állandóan, mert akkor a magam baja körül forgok. Szemlélődve Istennel lenni, s akkor a bajom távolabbra kerül, rá tudok nézni, viselni tudom, nem félek tőle, nem köt gúzsba. Alvászavarom így nincs, mert ha felébredek, rögtön imádkozni kezdek.

Jelenleg napi négy rózsafüzért imádkozom, ötven percet töltök szemlélődő imával, közben a Jézus-imát mondom. Ez körülbelül két, két és fél óra. Imádságban mindig megköszönöm a hangüzeneteket, és hogy kisfiam rögtön az Úr „karjaiba hullott”. A Jézus-ima pedig hordozza az állandó bűnbánatot (nem büntudatot!), és ez hihetetlenül viszi előre az embert, mintegy állandóan lángolva, lobogva, de soha „el nem égve”.

A Szentlélek templomát, a testet óvni kell sok mozgással, ehhez a monoton sportok a jók, közben is lehet imádkozni, meditálni.

Együtt élni azzal, aki elment

Sokan mondják, el kell engedni elhunyt szeretteinket. Ez számomra megoldhatatlan feladatot jelentett, mert teljességgel embertelennek tűnt. Barsi Balázs, Mustó Péter, Jálics Ferenc, Henri Boulad és Varga László atya szemlélődésre taní-

tása, a Janig Péter atyánál végzett gyónások, a nagybátyámmal, Károly atyával lefolytatott sok beszélgetés világossá tették, *nem kell elengedni meghalt gyermekeinket*. Ők nem tárgyak, nem célok vagy tervek. Állandóan velem, velünk vannak, és ez csodálatos, ahogy erőt adnak őrzőangyalként. *„Ha rám gondoltok, mosolyogjatok!”* – üzenik nekünk.

Sok laikus hívő barátom segített, a hölgyek különösen szívükben hordozzák Jézust. Kriszti, a keresztanya, aki átélte saját gyermekével, majd velünk a borzalmat, Andrea úgyszintén, Domi, Kinga, Bea, Miklós, Eszter, Máté jó barátaim, akik a nagyon nehéz pillanatokban elénk tették Isten vigasztaló szavait, ahogy idősebbik testvéreimnek tartott barátaim, Kellermayer Miklós és Papp Lajos professzorok, orvostársak is, valamint természetesen bátyám is és szüleim.

Sokszor feleségemen keresztül éreztem magam Jézus ölelő karjában. Életemben másodszor húzott ki Isten segítségével a lelki halál állapotából. Gyermekeim szeretetükkel azt bizonyították, hogy még nem állt meg a földön az élet, részt kell vennem benne, nem zárkozhatok be mozdulatlanságba.

Még élve, szép álmokkal

Marci halála előtt fél évvel számítógépes háttérképnek piros betűkkel megrajzolta nekem a kedvenc dalát:
„Tudod, van egy barátom: Jézus!”

Ennek a medencének a 25 centiméternyi vizében történt...

Az első „kínfelvétel”, amit Marci keresztapja készített a reanimációról. Napokkal később gondolatban sokat faggattam arról, miért nem kérte Jézust az újraélesztéskor, hogy egy csodával hozza vissza az életbe. *„Apu, nem akartam, mert jó Jézussal!”*

„Az erő a gyöngeségben nyilvánul meg a maga teljességében.” – mondja Pál apostol (2Kor 12,9). 2014. február 2-án, Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepén, a kora esti órákban az egyórás sikertelen újraélesztési kísérlet után a rózsafüzért imádkoztuk holtan fekvő kisfiunk mellett.

Ez a kép tragikus véletlen folytán készülhetett. Kisfiam keresztapja készítette, a legjobb szó rá, hogy „kínjában”. Ők öt perccel a megfulladt Marci megtalálása előtt érkeztek, hogy tizedik születésnapján köszöntsék keresztfiukat. Együtt imádkoztunk, ahogy annak idején a keresztelőjén, hozzátéve példaképem, Boldog Batthyány-Strattmann László egyik mondatát, amelyet huszonegy éves fia halálakor mondott: „Köszönjük, Uram, hogy eddig velünk lehetett!” Ez részemről az értelem és az akarat imádsága volt, nem a szívé. Tudtam, hogy Isten most is segíteni fog, de hogy miként, azt nem tudtam.

Ezt a felvételt is Marci keresztapja készítette azoknak az óráknak
a döbbenetes kínjában és fájdalmában: Marci már holtan,
„Jézus karjaiba hullva”

